

**Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics**

**Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice**

**Zápis z obhajoby doktorské disertační
práce Ing. Nikoly Sagapove konané dne
31. května 2023**
**Téma disertační práce: Zapojení
podniků v ČR do evropského podnikání
v rámci bioekonomiky**

Přítomni:

Přítomni: (bez titulů): Klicnarová, Pícha, Nováček, Řehoř, Hájek, Kislingerová, Gurčík

Přítomni online (bez titulů): Macháček, Svatoš

Omluveni: (bez titulů):

Složení komise:

Předseda:	doc. RNDr. Pavel Nováček, CSc. – Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci
Místopředseda:	doc. Ing. Petr Řehoř, Ph.D. – EF JU v Č. Budějovicích
Členové:	prof. Ing. Martin Macháček, Ph.D. – EF JU v Č. Budějovicích
	doc. Ing. Miroslav Hájek, Ph.D. – FLD, ČZU v Praze
	doc. RNDr. Jana Klicnarová, Ph.D. – EF JU v Č. Budějovicích
	doc. Ing. Kamil Pícha, Ph.D. – EF JU v Č. Budějovicích
	prof. Ing. Lubomír Gurčík, CSc. – EF JU v Č. Budějovicích
	prof. Ing. Eva Kislingerová, CSc. – EF JU v Č. Budějovicích
	prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc. – PEF ČZU Praha
Oponenti:	doc. Ing. Miroslav Hájek, Ph.D. – FLD, ČZU v Praze
	prof. Ing. Eva Kislingerová, CSc. – EF JU v Č. Budějovicích
	doc. RNDr. Pavel Nováček, CSc. – Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci

Školitel:	doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc. – EF JU v Č. Budějovicích
------------------	---

Veřejné zasedání:

- 1) Zahájení;
 - a) Přivítání členů komise, oponentů, školitele, uchazeče, hostů;
 - b) Konstatování, že kandidát splňuje podmínky;
- 2) Předseda sdělil název disertační práce;
- 3) Předseda seznámil s publikační činností;
- 4) Předseda seznámil s posudky;
- 5) Předseda požádal členy komise o zahájení zkoušky zaměřené na ověření aplikace poznatků a problematiky související s tématem disertační práce.

Otázky a doporučení oponentů disertační práce:

doc. Ing. Miroslav Hájek, Ph.D.

- Na str. 49 máte uvedeno, že „práce je zaměřena na nabídkovou stranu a zcela abstrahuje od strany poptávky“. Není potom závěr práce příliš jednostranný?
- U hypotézy H10 je uvedeno, že ji nelze přijmout ani odmítnout. Byla tedy správně formulována?
- Ve třetí výzkumné otázce je obsažena úvaha o zavedení dotací. Jsou dotace pro podniky možnou podporou v tržní ekonomice?

prof. Ing. Eva Kislingerová, CSc.

- Jednoznačně definujte pojem bioplast.
- Jaké nejvýznamnější bariéry aktivnějšího prosazování bioekonomiky do praxe v České republice spatřujete? Jaká opatření by byla, podle Vašeho názoru efektivní?
- Proč je v České republice malý počet bioplastikářských společností?

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

**Zápis z obhajoby doktorské disertační
práce Ing. Nikolý Sagapove konané dne
31. května 2023**
**Téma disertační práce: Zapojení
podniků v ČR do evropského podnikání
v rámci bioekonomiky**

doc. RNDr. Pavel Nováček, CSc.

K disertační práci mám následující obsahové a formální připomínky:

- Na str. 10 i dále v textu autorka uvádí, že limitem práce byla nízká návratnost dotazníků, což může svědčit o neochotě českých podniků zabývat se problematikou a vyjadřovat se k ní. Jaká část respondentů byla oslovena jen nepřímou, e-mailem? Návratnost dotazníků by měla být kolem 30 – 40 %, ale domnívám se, že bez osobního oslovení a kontaktu se ochota odpovídat výrazně snižuje. Na str. 56 autorka uvádí návratnost pouhých 19,3 %, problém je možná v online dotazníku vytvořeném v Google Forms.
- Na str. 12 autorka uvádí, že „nejvyšší míry růstu populace vykazují nejchudší země, zatímco u mnohých bohatých zemí se míra růstu populace blíží nule“. Myslím, že tato míra růstu je např. u většiny vyspělých evropských zemí dokonce záporná, tedy počet obyvatel by se snižoval (pokud bychom nebrali v úvahu migraci z jiných regionů).
- Na několik místech jsou zbytečné gramatické chyby (např. na str. 14 dole „postřehy nevstoupily“, nikoliv „nevstoupili“; časté špatné skloňování; na str. 40 „antimikrobiální úšely“, míněno asi „účely“; na str. 76 nahoře „reindustrializace Evropy“, nikoliv „reundistrializace“; na str. 91 „pro které se dané procesy a nástroje vyvíjí“, nikoliv „pro které se dané vyvíjí procesy a nástroje“).
- Na str. 20 autorka zmiňuje školu nulového ekonomického růstu a nulového růstu populace, či dokonce „degrowth“ za účelem trvalé udržitelnosti a cituje několik autorů z nedávné doby. Je zajímavé, že kontroverze na toto téma se táhnou už více než padesát let, od publikace první zprávy Římského klubu „Limity růstu“ a zdá se, že se periodicky v lehkých obměnách vracejí.
- Na str. 24 je zmíněn akční plán pro cirkulární ekonomiku vydaný Evropskou komisí, který by se měl stát novou agendou pro udržitelný růst. Podle mého názoru jde o protimluv. Růst (v materiálním smyslu) nemůže být v omezeném rozsahu biosféry trvale udržitelný, bylo by tedy vhodnější mluvit o dlouhodobě udržitelném rozvoji, který v sobě obsahuje i kvalitativní složku. Např. lidé do nějakých 15 let také významně rostou, ale poté už se kvalitativně rozvíjejí, další růst (např. výšky, váhy) by byl kontraproduktivní.
- Na str. 27 – nerozumím formulaci „Zelená chemie by měla optimálně využívat tyto různé struktury k maximalizaci začlenění všech atomů do konečného produktu.“
- Na str. 31 – co znamená „proces downcyklace“?
- Na str. 33 je odstavec o jedné větě, kterému mám problémy porozumět, rozdělení na několik vět by asi pomohlo: „Tlak na nahrazení konvenčních plastů ... bioplastových řešení.“ Podobně na str. 34 jsou formulace, kterým asi rozumí odborník, ale jsou tak složité, až jsou pro laika nesrozumitelné: „jsou biopolymery plastifikovány složkami“, „během komerčních procesů extrakce a čištění mohou být nativní plastifikační činidla odstraněna“.
- Na str. 46 – co jsou „oxo-degradabilní plasty“? Na str. 57, co znamenají „polyolefinové kompaundy“?
- Na str. 47 (kapitola Cíl práce) by měla být srozumitelněji a lépe formulována druhá věta: „Tento potenciál je zkoumán z hlediska vnějšího i vnitřního potenciálu. V rámci vnějšího potenciálu práce řeší především situaci surovin v ČR, jejich potenciální dostupnost a vývoj cen na příkladu komodit obchodovatelných na americké burze, ale dále danou politickou a ekonomickou podporou vyjádřenou pomocí strategií, akčních plánů, dotačních programů a souvisejících dokumentů a aktivit, jakož i vzdělávání a výzkum.“
- Podobně i první věta v kapitole 4.1. Výzkumné otázky a hypotézy je pro mne těžko srozumitelná, navíc tam má být „v ČR do podnikání“, nikoliv „v črdo podnikání“.
- Na str. 49 autorka uvádí, že práce je zaměřena na nabídkovou stranu a zcela abstrahuje od strany poptávky. Možná je to jen moje neznalost, ale jde přece o spojené nádoby a nevím, jestli zcela opominout (či ignorovat) stranu poptávky je rozumné.

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

**Zápis z obhajoby doktorské disertační
práce Ing. Nikolý Sagapove konané dne
31. května 2023
Téma disertační práce: Zapojení
podniků v ČR do evropského podnikání
v rámci bioekonomiky**

- Na str. 64 popisuje autorka využití neuronových sítí a poctivě uvádí, že ty byly „přetrénovány“ a nabízely nesmyslné výstupy v podobě nerealistických možností vývoje cen, nabízely extrémní výkyvy ceny, nevynechávaly ani záporné hodnoty atd. Zeptám se opět jako laik – má potom využití neuronových sítí v tomto případě smysl? Nejde jen o sofistikovanou hračku, která ale jen mate čtenáře?
- Na str. 82 nerozumím větě: „V případě potenciálních výnosů brambor je nápadný velmi zanedbatelný význam typické bramborářské oblasti kraje Vysočina.“ Proč je význam zanedbatelný, když jde o typickou bramborářskou oblast?
- Na str. 85, co znamená „zůstatky po parametrizaci dle obecného osevního postupu“?
- Na str. 93 je uvedeno, že u podniku B je výstavba zařízení na výrobu udržitelných obalů pozastavena. Asi by bylo vhodné uvést (třeba v poznámce pod čarou) stručné vysvětlení proč tomu tak je (pokud to zjistit lze).
- Na str. 94 je uvedeno, že „se jednalo o globální potenciál“, „spousta plánů, které firma měla, zůstala nerealizována“ a „společnost je dnes v insolvenčním řízení“. Opět by bylo vhodné situaci trochu více přiblížit či vysvětlit třeba v poznámce pod čarou, pokud je to možné.
- Na str. 96 se ve druhém odstavci dvakrát opakuje věta „Produkt vznikl a byl uveden na trh za podpory crowdfundingovou kampaní Hithit. Je také uvedeno, že firma (podnik C) zaznamenala úspěch na českém, ale i evropském trhu a následně expandovala na americký trh. O dva odstavce dále je ale uvedeno, že firma není aktivní na sociálních sítích a nemá v provozu ani firemní e-shop. Není v tom rozpor?
- Na str. 106 je lepší uvést místo „sebevylučující proroctví“ raději „sebedestruktivní proroctví“.
- Na str. 106 dole autorka uvádí, že ještě pár dní před ruskou invazí na Ukrajinu se dotazovala cca stovky studentů, zda si myslí, že se situace vyhroť směrem k ozbrojenému konfliktu. Znamená to, že prováděla na toto téma nějaký výzkum? Pokud ano, jaký?
- Na str. 109 je uvedena uhlíková daň jako jeden z nevhodnějších způsobů dosahování klimatických cílů. Kromě citovaného autora je možné zmínit také velmi zajímavý návrh na toto téma od manželů Svobodových (Svoboda J., Svobodová J.: Uhlíková daň. Podceňovaný nástroj boje proti globální změně klimatu. In: Vesmír, 2008, str. 616 – 621).
- Na str. 111 autorka diskutuje množství dostupné biomasy (např. slámy) v jednotlivých krajích. Nebude však problémem pro regeneraci a úrodnost půdy, pokud bychom odebírali z pole veškerou biomasu, včetně zbytkové?
- Na str. 112 doporučuji uvádět u nás zaužívaný metrický systém, nikoliv britské libry a bušle.
- Na str. 112 dole je uvedeno, že nejnižší důležitosti ohledně zapojení podniků do bioplastikářského odvětví dosáhly lidské zdroje. To mne překvapuje, protože lidské zdroje („lidský kapitál“) mohou „zlomit“ nepříznivý vývoj. Naopak politická podpora, pokud je vyjádřena existencí koncepčních a strategických dokumentů není faktorem, který by podniky příliš motivoval (jak uvádí autorka). Není divu, zajímavé jsou pro podniky až důsledky přijatých opatření, tedy dotace.
- V kapitole 7 „Závěr“ se vyskytuje nadměrné množství gramatických chyb a předpokládám, že byla psána ve spěchu, bez potřebné kontroly.
- Na str. 165 je dle mého názoru zbytečně zavádějící údaj. Autorka sděluje potenciálním respondentům, že vyplnění dotazníku zabere přibližně 10 minut. Myslím, že to spíše bude při třiceti otázkách 30 – 40 minut. Tento rozpor může být možná také jedním z důvodů nízké návratnosti dotazníků.

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

**Zápis z obhajoby doktorské disertační
práce Ing. Nikoly Sagapove konané dne
31. května 2023**
**Téma disertační práce: Zapojení
podniků v ČR do evropského podnikání
v rámci bioekonomiky**

Otevřená vědecká rozprava:

doc. Ing. Petr Řehoř, Ph.D.

- Jak byly získány firmy pro případové studie?
- Jakou metodou byly sbírány informace? Jak byly firmy osloveny?

doc. Ing. Kamil Pícha, Ph.D.

- Vykazují zkoumané podniky produkci biomasy, která má jiné než potravinářské využití?
- Jaké je využití té samotné biomasy?
- Jaký je objem produkce, který se spotřebuje?
- Kolik biomasy podniky vlastně vyprodukují?

prof. Ing. Lubomír Gurčík, CSc.

- Některé závěry v disertační práci mohly být přesnější.
- Vše závisí na ceně. Produkce biomasy ovlivní cenu ropy.
- Vyplatí se výroba bionafty?
- V práci chybí doporučení a přínosy práce, bylo by vhodné je lépe specifikovat.

doc. RNDr. Jana Klicnarová, Ph.D.

- Práce je příliš široká.
- Pozitivní korelace ropy a kukuřice. Proč toto bylo zkoumáno?
- Proč byly pro vývoj ceny ropy využity neuronové sítě?
- Kdy se uskutečnila predikce, před válkou na Ukrajině nebo potom?
- Jaké byly predikce?
- Byly ověřeny výsledky predikce? Jak byly ověřeny?

Dr.h.c. prof. RNDr. Alexander Feher, DrSc.

- Jak se mění přístupy k zelené ekonomice v trendech v České republice?

Neveřejné zasedání:

Uchazečka byla vyzvána k odchodu, zůstali pouze oponenti, školitelka a členové komise.
Byl zhodnocen průběh a výsledek obhajoby.

Usnesení:

Celkové hodnocení práce:

Autorka na základě skutečností prokázala teoretické i praktické znalosti odpovídající požadavkům absolventa doktorského studia.

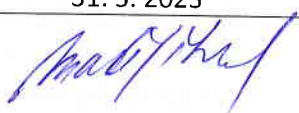
- Předseda oznámil uchazečce výsledek o **udělení** vědeckého titulu.
- Uchazečka poděkovala a vzala na vědomí.

**Zhodnocení k obhajobě disertační práce s názvem
„Zapojení podniků v ČR do evropského podnikání v rámci bioekonomiky“
studentky Ing. Nikoly Sagapove:**

Posuzovaná disertační práce Ing. Nikoly Sagapove splňuje předpoklady pro úspěšnou obhajobu.

Komise se shodla na udělení titulu „doktor“, ve zkratce Ph.D., uváděné za jménem.

Zápis vyhotovil a verifikoval:

Zápis vyhotovila:	Ing. Markéta Matějčková	Zápis verifikoval:	doc. RNDr. Pavel Nováček, CSc.
Dne:	31. 5. 2023	Dne:	31. 5. 2023
Podpis:		Podpis:	